

Ruta Geològica

Roques Blaves

Ajuntament
d'Esparreguera

INTRODUCCIÓ

Esparreguera des de la seva posició privilegiada sobre el Llobregat permet gaudir des de diversos punts (Can Comelles, Carrer Llobregat, ...) d'unes excel·lents vistes del riu i els seus trets geològics.

Per gaudir de la geològica que ens ofereix Esparreguera en tot el seu esplendor s'ha de viure en directe i observar roques i minerals in situ (toves calcàries, pirita,...); estructures geològiques com falles, llacunes estratigràfiques,...; o descobrir diferents terrasses del Llobregat.

L'itinerari és d'aprox. 3h, s'inicia a la plaça de la piscina d'estiu i transcorre pel Camí de la Barca fins enllaçar amb la carretera d'Olesa a Can Sedó on observarem les Coves de les Pells i l'antiga Font de La Barona; llavors ens endinsem en el Torrent de les Roques Blaves (Torrent del Puig). Acabarem el recorregut a l'antic abocador de sota Can Sant Joan, tornant pel camí de la Colònia Sedó a Esparreguera.

ITINERARI

Plaça piscina d'estiu, des d'on podem albirar la Serralada Prelitoral (Montserrat, Puigventós, S. Salvador de les Espases, etc.), la Serralada Litoral (Collserola) i al mig la Depressió del Vallès-Penedès.

També es pot observar a un costat i altre del riu uns replans, que en alguns casos es poden apreciar formats per estrats horitzontals, que queden a diferents nivells per sobre del riu: són les terrasses fluvials (lateral superior). Els replans que s'aprecien més bé pertanyen a un mateix nivell de terrassa (QT2), formats per la plana dels horts, el de l'ermita del Puig i aquell sobre el que s'aixeca l'antiga masia de Can Vinyals. Altres nivells de terrasses menys evidents serien les Illes, la plana sobre la que s'aixeca el poble d'Olesa, el replà en el que es troben les fàbriques, etc. Aquests materials són, juntament amb els arrossegalls de pendent de la zona de Les Planes d'Olesa, els més joves (quaternari) de la zona.

Des de darrera de la piscina empenem el camí de la Barca i passat ja el Canyet ens aturem allà on el camí canvia bruscament de direcció evitant el precipici. Allà hi trobarem una capa gruixuda, horitzontal d'una roca porosa que de vegades sembla feta de branquillons petrificats és la tova calcària.

Uns 40 m més enllà sota aquesta crosta calcària que sobresurt formant una balma hi ha un estrat de co-

lor terròs, polsos; és el loess. Entremig abunden i sobresurten unes formes capricioses i recargolades, les poupées.

Seguint el camí, uns 25 m. més enllà, trobem uns blocs, conglomerats (imatge lateral esquerra). La morfologia arrodonida dels seus còdols ens assenyalen que són pudingues molt semblants a les de Montserrat. Des del peu de la carretera s'aprecia molt bé el gruix d'aquest estrat, situat immediatament per sota del loess i també completament horitzontal.

Dins de la varietat d'aquest itinerari també hi trobem formacions càrstiques; són les Coves de les Pells (imatge lateral esquerra), petites, molt malmeses, però tanmateix són dins del recorregut, apenes uns centenars de metres en direcció cap a Olesa. Quasi totalment amagada, l'entrada es troba darrera d'una figuera.

Refent el camí, seguim la carretera en direcció a la Colònia Sedó, i en aquell revol en el que s'hi ha fet un gran desmunt de terres esgraonat, podem il·lustrar amb facilitat què és una falla (imatge lateral esquerra), amb tots els seus elements ben visibles.

Aixecant una mica més la vista podem distingir una roca grisenca disposada horitzontalment sobre una altra amb una forta inclinació, són els conglomerats de la terrassa del Llobregat, de l'era quaternària, descansant sobre els materials de l'era terciària; no tenen la mateixa inclinació, són discordants: la discordància angular

A pocs centenars de metres d'aquesta última parada en direcció cap a Can Sedó trobarem la font de la Varona, avui eixuta. Al costat mateix d'aquest indret trobarem unes pissarres formades durant el silurià (paleozoic) sobre les que descansa directament el conglomerat de les terrasses del Llobregat (qua-

ternari). Al mig falten els estrats de quasibé 400 milions d'anys: una llacuna estratigràfica.

Aquestes pissarres són del silurià (400 milions d'anys antiguitat) situades al mateix nivell que els sediments vists a la parada (7), del miocè (22 milions d'anys d'antiguitat). Aquest fet ens fa pensar, doncs, que estem sobre una falla, més concretament sobre el pla de falla.

Des de la Font de la Varona baixem fins el llit del torrent de les Roques Blaves. La terra del fons del torrent és blavosa, grisenca al igual que les pissarres de la parada anterior; no és altra cosa que pissarra molta. La roca molta que ompla tot el canal del torrent la podem trobar més coherent als costats del torrent: són les milonites. Aquesta molta ha estat provocada pel fregament dels dos llavis de la falla, dos immensos blocs: la Serralada Prelitoral i el bloc enfonsat, corresponent a la Depressió del Vallès-Penedès; aquesta molta origina un material inconnex, molt vulnerable a l'erosió de les aigües pluvials, que excaven solcs profunds que produeixen un relleu aixaragallat.

Tanmateix no tots els fragments són iguals: els fragments més grossos protegeixen de l'erosió per l'aigua de pluja la terra que tenen sota, talment com si fossin un paraigua, produint les anomenades estructures piramidals.

El torrent, que al principi és força ample i terrós aviat és fa intransitable. A més a més de les milonites s'hi troben altres tipus de roca: gresos, conglomerats de quars, calcàries, pissarres... i diversos minerals fàcilment identificables com quars, oligist, pirites o calcopirites (sovint molt alterades).

